

POLSKA IZBA GOSPODARCZA PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

ul. Winiarska 1, 60-654 Poznań,

Tel. + 61- 822 47 52 fax + 61- 849 24 68 e-mail biuro@przemysldrzewny.pl

IG-44/06/2015

Poznań, 23-06-2015r.

Stanowisko Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego dotyczące rekomendacji

Panelu „Klimat” do Narodowego Programu Leśnego

Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego jest największą organizacją branży drzewnej w Polsce. Zrzesza 134 firmy z całej Polski zajmujące się przerobem drewna – od najmniejszych, rodzinnych zakładów po największe przedsiębiorstwa.

Polski przemysł drzewny, w którego interesie występujemy, jest jednym z największych pracodawców w Polsce - zatrudnia obecnie nie mniej niż 300 tys. Jest więc drugim pracodawcą w kraju. Udział produktów tego przemysłu w całości produkcji sprzedanej to ponad 7%. Świadczy to o jego ponadprzeciętnym znaczeniu dla gospodarki naszego kraju.

Podstawą i bazą funkcjonowania całej struktury przemysłowej jest oczywiście drewno pozyskiwane w lasach. W Polsce ok. 92% drewna okrągłego dostarcza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Pozyskują one obecnie ok. 37 mln m³ tego surowca rocznie, a z lasów innych form własności pochodzi ok. 3 mln m³.

Polski przemysł drzewny jest obecnie jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się w Europie. Nasze firmy są obecne na rynkach na całym świecie, a nasze wyroby zyskały bardzo dobrą markę. Niestety największą bolączką polskich firm jest stały niedobór surowca dostępnego na rynku. Powoduje to ciągłą walkę firm o drewno, a w efekcie nieustanną wyżkę cen.

Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego przygląda się z zainteresowaniem trwającym pracom nad Narodowym Planem Leśnym, szczególnie w tych aspektach, które mogą długofalowo wpływać na sytuację zaopatrzeniową polskich firm w surowiec drzewny.

Z zaniepokojeniem odnotowaliśmy niektóre rekomendacje do Narodowego Programu Leśnego, które zostały przygotowane na podstawie dyskusji w trakcie pierwszego panelu ekspertów Klimat.

Zgodnie z **rekomendacją nr 5** hodowlę selekcyjną proponuje się ograniczyć tylko do eksperymentów naukowych w kierunku selekcji ekotypów lub genetycznych modyfikacji populacji bardziej odpornych na suszę oraz o wysokich zdolnościach adaptacyjnych do zmieniających się warunków środowiska.

Stoi to w sprzeczności z obecnymi celami hodowli selekcyjnej drzew leśnych, nastawionymi na o wiele liczniejsze, konkretne i praktyczne efekty. Do celów tych należy m.in.:

- poprawa jakości i zwiększenie produktywności populacji
- selekcja populacji genotypów o wysokiej plastyczności do hodowli w warunkach zmieniającego się klimatu

POLSKA IZBA GOSPODARCZA PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

ul. Winiarska 1, 60-654 Poznań,

Tel. + 61- 822 47 52 fax + 61- 849 24 68 e-mail biuro@przemysldrzewny.pl

- poprawa cech jakościowych
- zwiększenie odporności na czynniki biotyczne i abiotyczne
- zwiększenie produktywności masy drzewnej w krótkich i średnich cyklach produktywności

Przyjęcie tej rekomendacji oznaczałoby rezygnację z osiągnięć nauki w dziedzinie hodowli lasu. Podkreślamy, że postępowanie hodowlane prowadzące do produkcji zwiększonej masy drzewnej nie stwarza żadnych zagrożeń dla zachowania różnicowania biologicznego. Wykorzystywane w praktyce osiągnięcia hodowli selekcyjnej w nasiennictwie leśnym, selekcji i szkółkarstwie gwarantuje lasom dostarczanie wysokokwalifikowanego materiału rozmnożeniowego w postaci nasion i sadzonek. Materiał ten zapewnia zachowanie wszystkich cech adaptacyjnych do zmieniającego się klimatu oraz wysokiej jakości surowiec drzewny. Zatem Program Zachowania Leśnych Zasobów Genowych i Hodowli Selekcyjnej nie powinien być ograniczany, a wręcz przeciwnie – cały czas rozwijany, aby podlegał mu cały obszar kraju. Zwracamy tutaj szczególnie uwagę, że właśnie po to został utworzony, niemającym nakładem środków, Leśny Bank Genów w Kostrzycy. W chwili obecnej instytucja ta może się pochwalić sukcesami na poziomie światowym i efekty jej pracy powinny być jeszcze bardziej wykorzystywane w hodowli.

Warto również zwrócić uwagę na **rekomendację 6** mówiącą, iż w interesie gospodarki leśnej i z zamiarem rozpraszania ryzyka hodowlanego jest przywrócenie odpowiedniej rangi gatunkom marginalizowanym (brzoza, olsza, jawor, grab). Przyjęcie tej rekomendacji oznaczałoby jednak duże straty w polskim przemyśle drzewnym, który bazuje na kilku głównych gatunkach, których drewno w największym stopniu nadaje się do przemysłowego wykorzystania, w tym przede wszystkim na sośnie. Należałoby raczej skupić się na dostosowaniu podaży gatunkowej do popytu ze strony przemysłu, który z kolei jest odbiciem potrzeb społecznych. Takie działanie daje gwarancję stałych przychodów ze sprzedaży drewna oraz pozyskania środków na ochronę lasów i utrzymanie obszarów szczególnie cennych z pkt. widzenia ekologii.

Z kolei zgodnie z **rekomendacją 11** potrzebna jest weryfikacja statycznej wizji przyrody w hodowli lasu opartej o sztuczne odnowienie oraz rozbudowaną selekcję i szkółkarstwo. W tej rekomendacji wskazano na potrzebę hodowli lasu dla celów produkcji zarówno wysokowartościowego i wielkowymiarowego surowca liściastego jak i surowca średniowymiarowego, o niskiej jakości technicznej. Powyższe założenia nie uwzględniają jednak faktu, że do celów produkcyjnych niezbędna jest również o wiele większa ilość drewna iglastego, zarówno wielko jak i średniowymiarowego. Przyjęcie tej rekomendacji oznacza więc w dłuższej perspektywie czasu brak drewna dla przemysłu, istotny spadek sprzedaży tego surowca i w konsekwencji również brak środków na potrzeby gospodarki leśnej. Nie bierze ona pod uwagę trendów w gospodarce i trudnego do przewidzenia w dłuższej perspektywie czasowej wzrostu zapotrzebowania na surowiec.

Natomiast założeniem **rekomendacji nr 19** jest poddanie weryfikacji Krajowego Programu Zwiększania Lesistości z punktu widzenia zmian klimatycznych, potrzeb zwiększenia produkcji drewna, z zaleceniem aby do produkcji drewna poza ekosystemami leśnymi zaangażować Lasy

POLSKA IZBA GOSPODARCZA PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

ul. Winiarska 1, 60-654 Poznań,

Tel. + 61- 822 47 52 fax + 61- 849 24 68 e-mail biuro@przemysldrzewny.pl

Państwowe. Powyższa rekomendacja zakłada współpracę z samorządami nad Krajowym Programem Zadrzewień. Oczywiście z punktu widzenia przemysłu drzewnego zwiększenie produkcji drewna w związku z dodatkowymi zalesieniami byłoby korzystne, niemniej jednak w chwili obecnej Lasy Państwowe nie dysponują odpowiednimi gruntami, które można by było wykorzystać pod nowe plantacje leśne. Jednocześnie ograniczenia z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i brak projektów leśno-środowiskowych nie zachęcają osób prywatnych do przekształcania posiadanych gruntów pod hodowlę lasów. Trudno liczyć więc na właściwe efekty zastosowania ww. rekomendacji w praktyce. Należy raczej korzystać z osiągnięć współczesnej nauki – w tym genetyki – dla selekcji drzew leśnych oraz intensyfikacji produkcji masy drzewnej dla różnych odbiorców (m. in. biomasa, drewno tartaczne, papierówka itp.).

Reasumując – rekomendację przedstawione do Narodowego Programu Leśnego promują rozwiązania niebezpieczne dla szeroko pojętego przemysłu drzewnego. Nie biorą pod uwagę potrzeb społecznych i zapominają, że to właśnie dzięki wpływom ze sprzedaży drewna okrągłego możliwe jest utrzymywanie lasów polskich w obecnym kształcie, bez konieczności dofinansowywania z budżetu państwa. Rozwiązania te spowodowałyby ekstensyfikację produkcji leśnej w Polsce, a w perspektywie lat - olbrzymi niedobór podaży drewna okrągłego na rynku i jeszcze większy wzrost cen. Stoimy na stanowisku, że właściwe działanie powinno iść w innym kierunku. Należy już dziś zintensyfikować hodowlę selekcyjną i wprowadzać do produkcji leśnej gatunki i odmiany, które pozwolą na zwiększenie produktywności masy drzewnej w krótkim czasie, a jednocześnie dadzą surowiec zgodny z oczekiwaniami przemysłu. W tym właśnie kierunku podążają inne kraje Europy. Polski, przy całym swoim potencjale, nie stać na to, aby w perspektywie 50 lat stać się krajem, który dysponując dużymi powierzchniami zróżnicowanych gatunkowo lasów, równocześnie utracić tak ważną gałąź gospodarki jak przemysł drzewny i nie móc zaspokoić potrzeb własnego społeczeństwa w zakresie dostępu do drzewnych produktów o szerokim przeznaczeniu.

Z poważaniem

Rafał Gruszczyński

Polska Izba Gospodarcza
Przemysłu Drzewnego